

Monumenta Germaniae Historica (MGH)

Historie a současnost MGH

Heslo projektu zní: *Sanctus amor patriae dat animum* (Svatá láska k vlasti dává duši).

R. 1819 založil svobodný pán Karl vom Stein „Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde“ (= „Společnost pro starší německé dějiny“). Z této společnosti byla později vytvořena Monumenta Germaniae Historica. Její původní sídlo bylo v Berlíně. Za druhé světové války byla společnost přesunuta do zámku Pommersfelden (Bavorsko). Od r. 1949 do dnešní doby sídlí v Mnichově. Důvodem založení byl zvýšený zájem o historii vlastního národa a rostoucí nacionalismus v období 19. století.

V roce 1963 se MGH stala veřejnoprávní korporací, v čele stojí prezident a ústřední rada. Společně rozhodují o zveřejňování edičních projektů. V současné době edice MGH spolupracuje s historickými a univerzitními vědeckými pracovišti nejen v Německu, ale také v Rakousku a Švýcarsku.

MGH založila svůj vlastní **časopis**, který začal vycházet od r. 1820 pod názvem *Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde*. Název časopisu se neustále obměňoval, až konečně roku 1951 byl pojmenován tak, jako je známý v dnešní době a to *Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters*. Časopis také pravidelně podává zprávy o výsledcích práce mezinárodních středověkých studií. Rozsáhlým rukopisům jsou vyhrazeny monografické řady *Hilfsmittel* (= pomůcky), *Schriften* (= spisy) a *Studien und Texte* (= studie a texty).

Ediční projekt se postupem času začal věnovat nejen německým dějinám. V řadě MGH *Scriptores* (= narativní prameny – kroniky, anály, životopisy) vyšlo dosud nejlepší a také nepřekonatelné vydání **Kosmovy kroniky Čechů** (*Scriptores rerum Germanicarum*).

V dnešní době má MGH své webové stránky www.mgh.de. Na webových stránkách www.dmg.de jsou uveřejněny také všechny pramenné edice MGH.

Charakter MGH

Pod pojmem MGH chápeme nejen název edice, ale také název instituce, která tuto edici vydává.

Cílem tohoto projektu bylo zpřístupnit prameny k dějinám v oblasti, kde se rozkládala Svatá říše římská, a to od konce antiky po reformaci (cca 500 – 1500). MGH se tedy nezabývá pouze dějinami Německa, ale také dějinami západní a střední Evropy, např. Rakouska, Švýcarska, Polska, země Koruny české (Kosmova kronika).

Úkolem MGH je zpracovávat historické prameny středověké Evropy. Úkoly se neustále v posledních desetiletích rozšiřují o zahrnutí nových skupin zdrojů a šíření výzkumných oblastí. Výsledkem práce je zpřístupnění pramenů pro vědce, případně veřejnost.

Edice MGH vydává historická díla, dokumenty, zákony, právní knihy, sbírky dopisů, pamětní knihy, nekrology, politická pojednání, různé spisy.

Struktura MGH

Celá edice se člení do pěti následujících řad:

- 1) **Scriptores** (= spisovatelé) – edice narativních pramenů (životopisy, anály, kroniky)
- 2) **Leges** (= zákony) – prameny právního charakteru (zákoníky, nařízení, koncilní usnesení)
- 3) **Diplomata** (= listiny) – edice listin, všechny listiny z období králů a císařů od rodu Merovejských (481) přes karolínské, otonské až po štaufského císaře Fridricha II. (1212)
- 4) **Epistolae** (= dopisy) – dopisy úřední povahy
- 5) **Antiquitates** (= starožitnosti) – edice středověkých básní, pamětních knih, nekrologů

Každá řada se dělí ještě do dalších podskupin:

Scriptores

Auctores antiquissimi
Scriptores rerum Merovingicarum
Scriptores rerum Langobardicarum et Italicarum
Gesta pontificum Romanorum
Scriptores (in Folio)
Scriptores rerum Germanicarum, Nova series
Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi
Deutsche Chroniken
Libelli de lite imperatorum et pontificum saeculis XI. et XII. conscripti
Staatsschriften des späteren Mittelalters

Leges

Leges (in Folio)
Leges nationum Germanicarum
Capitularia regum Francorum
Capitularia regum Francorum, Nova series
Concilia
Capitula episcoporum
Ordines de celebrando concilio
Constitutiones et acta publica imperatorum et regum
Formulae Merovingici et Karolini aevi
Fontes iuris Germanici antiqui, Nova series
Fontes iuris Germanici antiqui in usum scholarum separatim editi

Diplomata

Diplomata (in Folio)
Die Urkunden der Merowinger
Die Urkunden der arnulfingischen Hausmeier
Die Urkunden der Karolinger
Die Urkunden der burgundischen Rudolfinger
Die Urkunden der deutschen Karolinger
Die Urkunden der deutschen Könige und Kaiser
Laienfürsten- und Dynastienurkunden der Kaiserzeit
Die Urkunden der Lateinischen Könige von Jerusalem

Epistolae

Epistolae (in Quart)

Die Briefe der deutschen Kaiserzeit

Briefe des späteren Mittelalters

Epistolae saeculi XIII e regestis pontificum Romanorum selectae

Epistolae selectae

Antiquitates

Poetae Latini medii aevi

Necrologia Germaniae

Libri memoriales

Libri memoriales et Necrologia, Nova series

Všechny publikace jsou zpřístupněny na webových stránkách <http://www.dmgh.de/>.

Další informace o MGH

BOROVSKÝ, Tomáš a kol.: Úvod do studia dějepisu 2. díl. Brno 2014, s. 15 – 16.

Zur Geschichte und Arbeit der Monumenta Germaniae Historica – katalog

<http://www.mgh.de/>

<http://www.dmgh.de/>.

http://de.wikipedia.org/wiki/Monumenta_Germaniae_Historica